

Förbundsmöte 2018

Tyresåns vattenvårdsförbund

Tid: 2018-04-03 Klockan 10.00-11.30

Kaffe och té från 09.30

Plats: Stockholm Vatten och Avfalls huvudkontor i Bromma. Bryggerivägen 10

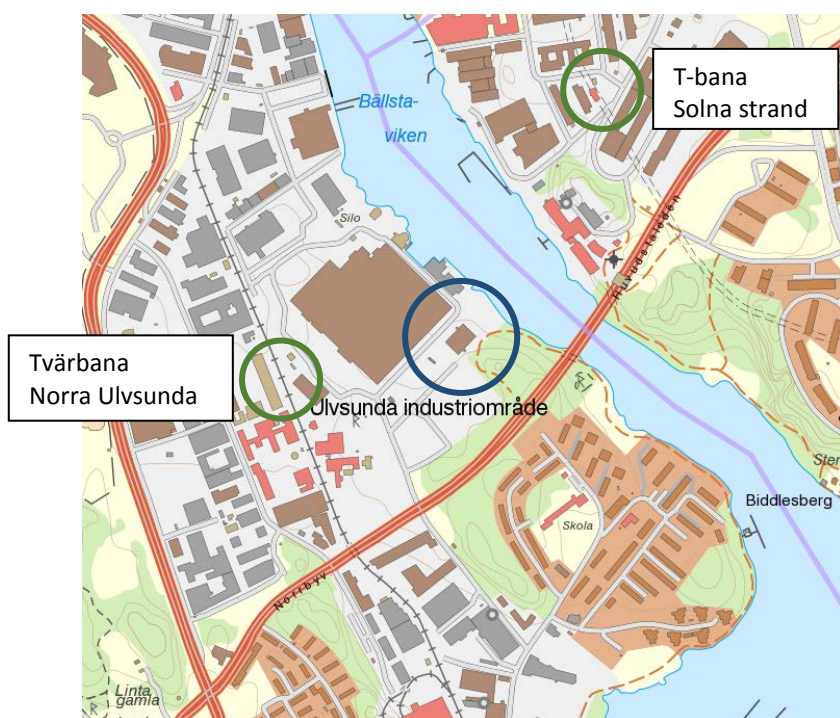
Välkommen till förbundsmöte för Tyresåns vattenvårdsförbund 3 april 2018!

I denna kallelse finns följande handlingar:

- Dagordning
- Verksamhetsberättelse för 2017
- Revisionsberättelse
- Verksamhetsplan och budget 2019-2021
- Anteckning om fördelningsnyckel och årlig medlemsavgift
- Anteckning av medlemmarnas val av styrelseledamöter samt ordförande
- Anteckning om val av en revisor och ersättare för denna
- Inriktningsbeslut om Tyresåns utlopp

Miljöuppföljningen kommer att delas ut på mötet. Produktionsmodellen finns att ladda ner på Tyresåns webb, se www.tyresan.se

Förbundsmötet hålls i Stockholm Vatten och Avfalls lokaler i Ulvsunda, på Bryggerivägen 10. För er som reser kollektivt är tvärbanestation Norra Ulvsunda ett stenkast bort. Närmsta T-banestation är Solna strand cirka 10 min promenad från Bryggerivägen. Om ni kommer med bil kan ni lösa ett parkeringskort i receptionen.

Bryggerivägen 10 markerat med blå ring.

Varmt välkommen

Hälsar

projektledare Michael Wzdulski med styrelsen för Tyresåns vattenvårdsförbund

Dagordning förbundsmöte 2018

Förbundsmötet öppnas av styrelsens ordförande

1. Upprättande och godkännande av röstlängd
2. Val av ordförande och sekreterare för förbundsmötet
3. Val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet från förbundsmötet
4. Prövning av om förbundsmötet blivit behörigen sammankallat
5. Framläggande av årsredovisningen (verksamhetsberättelsen och den ekonomiska redovisningen) och revisionsberättelsen
6. Beslut om
 - a) Fastställelse av resultat- och balansräkningen
 - b) Dispositioner beträffande förbundets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) Ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
7. Fastställande av verksamhetsplan för år 2019 och preliminärt program för åren 2019-2020
8. Fastställande av budget för år 2019 samt preliminär budget för åren 2020-2021
9. Beslut om fördelningsnyckel och årlig medlemsavgift
10. Anteckning om medlemmarnas val av styrelseledamöter och ersättare för dessa
11. Val av ordförande och vice ordförande i styrelsen i enlighet med reglerna i § 11 stadgarna
12. Val av en revisor och ersättare för denna för tiden från ordinarie förbundsmöte intill slutet av påföljande års ordinarie förbundsmöte
13. Ärenden från styrelsen
 - a) Miljöuppföljning för Tyresån 2017, Michael Wzdulski
 - b) Presentation av [Produktionsmodell Tyresån](#), Norconsult
 - c) Inriktningsbeslut om fria vandringar i Tyresåns utlopp
14. Övriga frågor
15. Förbundsmötet avslutas

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

Tyresåns vattenvårdsförbund

Omslag: Kvarnsjön-Lissma vid midvinter
Omslag foto: Michael Wzdulski
Årsberättelsen författad av: Michael Wzdulski
Version: 2018-02-23

Innehåll

Uppföljning av verksamheten	1
A. Åtgärdsarbete.....	1
Tyresåns utlopp	1
Studiebesök till Hudiksvall.....	2
Lokala åtgärdsprogram för vatten.....	2
B. Miljöövervakning.....	3
Basprogrammet för vattenkemi i sjöar	3
Vattenkemi i Tyresåns utlopp.....	3
Vattenföringsmätningar	4
Elfiske i Tyresån	4
C. Remisser	5
D. Information.....	6
Facebook	6
Webben	6
Vimeo	6
Tyresån i media	6
Externa träffar och konferenser	7
Utökad bildbank	8
E. Administration.....	8
Årsredovisning.....	8
Verksamhetsplan.....	8
Personalförändringar	8
Personalavtal.....	8
Administration av styrelse- och arbetsgruppsmöten, projektgrupper samt förbundsmöte	8
F. Ekonomi.....	10
Resultat- och balansrapport.....	10

Uppföljning av verksamheten

Följande beskrivning av 2017 års verksamhet följer upp verksamhetsplanen för 2017, godkänd av förbundsmötet för Tyresåns vattenvårdsförbund 2016-04-15.

A. Åtgärdsarbete

Tyresåns utlopp

Utredningen Fritt fram i Tyresån levererades till förbundet i början på mars 2017. Utredningen visar vilka åtgärder som krävs för att nedre Tyresåns ([vattenförekomst SE656944-164051](#)) ska kunna uppnå vattendirektivets krav på god vattenstatus, avseende konnektivitet. Utredningen gick ut på remiss till en bred krets av berörda aktörer i Tyresån, varav 19 svar inkom till förbundet. Kommunerna beviljades förlängd svarstid för att få möjlighet att anta politiskt förankrade yttranden.

Därtill sökte förbundet extern medfinansiering på 50 000 kr från Landstingets miljöanslag för komplettera utredningen med en s.k. produktionsmodell. Produktionsmodellen visar en prognos om den miljömässiga nyttan för de olika åtgärdsalternativen som presenteras i utredningen. Sammanfattningsvis visar produktionsmodellen att en nedlagd drift av kraftproduktionen och en återställning av hydrologin är mest eftersträvansvärt ur ett miljöperspektiv.

I slutet på året inledde förbundet en dialog med länsstyrelsen för att nå en samsyn om hur Tyresåns utlopp ska hanteras, vilket till mångt och mycket beror på de juridiska förhållandena som råder i Tyresåns utlopp. Med syfte att få klarhet i detta beställde förbundet en juridisk vattenrättslig PM i slutet av året.

Ovanstående kunskapsunderlag och de inkomna synpunkterna på Fritt fram i Tyresån har utgjort grunden till den fortsatta dialogen om hur Tyresåns utlopp bäst bör hanteras.

Tyresåns utlopp strax nedströms Fatbursdammen. Foto Michael Wzdulski

Studiebesök till Hudiksvall

I september besökte förbundet Nianån i Hudiksvalls kommun för att ta intryck av de åtgärder som kommunen vidtagit för fria vandringsvägar och biologisk mångfald. Förbundet mottogs av kommunledningen och dagen inleddes med presentationer och diskussion, därefter följde ett fältbesök till Nianfors och Nianåns utlopp för att se hur det konkreta åtgärdsarbetet kan gå till. Förutsättningarna för Nianån och Tyresån är på många sätt likartade, och besöket var mycket uppskattat från både Hudiksvalls kommun, och förbundets tjänstemän och politiker. På bussfärden tillbaka till Stockholm fick alla deltagare dela med sig av dagens intryck, det blev också prisutdelning för vattenkraftskrysset som genomfördes på vägen upp. Vann gjorde Inger Grönberg (Mp) från Botkyrka, som med 10/11 poäng vann den fina boken "Vattenriket i Vålådalen"¹.

Övre Nianån vid Nianfors. Här har kommunen avlägsnat en dämmande sektion och ersatt den med en naturlig sjötröskel strax uppströms. Foto Michael Wzdulski

Lokala åtgärdsprogram för vatten

Under 2015 antog kommunfullmäktige i Stockholm stadens Handlingsplan för God vattenstatus. Handlingsplanen beskriver bland annat att lokala åtgärdsprogram (LÅP) ska tas fram för var och en av de 23 vattenförekomsterna i Stockholm. Ett LÅP ska ange vilka åtgärder som behöver genomföras för att uppnå god ekologisk och kemisk status. Senast 2018 ska alla LÅP vara framtagna. Under 2017 färdigställdes det underlag som ska ligga till grund för Magelungens, Drevvikens och Forsåns LÅP. Arbetet sker i samverkan med kommunerna Tyresö, Huddinge och Haninge. Arbetet med att ta fram underlag för Flaten har påbörjats och levereras av konsult under 2018. Tyresåns projektledare är med i arbetsgruppen som tar fram LÅP-underlagen, under ledning av miljöförvaltningen i Stockholm stad.

¹ Ingemar Näslund – Vattenriket i Vålådalen, 2010

Anna Gustafsson, Hillevi Virgin, Dimitry Van der Nat, några av de som står bakom LÅP-arbetet för Drevviken, Magelungen och Forsån. Foto: Michael Wzdulski

B. Miljöövervakning

Basprogrammet för vattenkemi i sjöar

I basprogrammet genomförs synoptisk (samtidig) provtagning i ytvatten i augusti månad med hjälp av helikopter, sjöflyg eller båt där flygtillstånd ej medges. De allra flesta sjöar i Tyresån provtas i basprogrammet, även mindre sjöar som inte omfattas av bindande miljö kvalitetsnormer. Syftet med provtagningen är att se långsiktiga förändringar av vattenkvalitet, bland annat näringshalt och siktdjup. Länsstyrelsen upphandlar uppdraget åt flera beställare, varpå Tyresån gör avrop på uppdraget. 2017 års provtagning var något besvärlig; dels fick upphandlingen göras om, och Kärrsjön samt Rudträsket kunde inte provtas på grund av tekniska problem med provtagaren samt åtkomstsvårighet. Klorofyllproverna hanterades inte korrekt i provtagningen, vilket berörde sexton provtagningspunkter i Tyresån². Konsekvenserna av incidenterna är mindre säkra statusklassningar och ett hack i tidsserierna. Förbundet har blivit kompenserade för bortfall av data.

År 2017 provtogs 24 punkter i Tyresån, av 26 beställda.

Vattenkemi i Tyresåns utlopp

Länsstyrelsen utför provtagning av vattenkemi i Tyresåns utlopp en gång per månad sedan 1998. Detta är den mest gedigna provtagningsserien i avrinningsområdet. Kiselalger undersöks enligt avtal en gång årligen under augusti månad. Kiselalger har olika preferens och tolerans för olika

² Provpunkter som föll bort med avseende på klorofyll A: Albysjön, Barnsjön, Drevviken södra, Fatburen, Flaten, Grändalssjön, Hacksjön, Lycksjön, Långsjön, Mörtsjön, Nedre Rudasjön, Ramsjön, Svartsjön, Trehörningen-Sjödalen, Trehörningen-Hanveden, Tyresö-Flaten

miljöförhållanden, exempelvis halter av näringsämnen, surhet och lättnedbrytbara organiska föreningar. Detta gör att kiselalger är lämpliga indikatorer på vattenkvalitet och används såväl i EU som i stora delar av världen. 2017 års provtagning motsvarade klass 3, måttlig status. Indexvärdet ligger mycket nära gränsen mot klass 2, god status, men eftersom mängden näringskrävande kiselalger var mycket stor och andelen föroreningstoleranta arter relativt stor, är klassningen korrekt.

Vattenföringsmätningar

Tyresåns Vattenvårdsförbund ansvarar för fyra flödesgivare i Tyresån. Givarna är placerade i Balingsholm vid Trehörningens utlopp, Norrån mellan Ågestasjön och Magelungen, Lissmaån nära Drevviken och nedströms Fatbursdammen i Follbrinksströmmen. Data från givaren i Follbrinksströmmen är tillgänglig för allmänheten via Tyresåns hemsida.

Tyresåns flödesgivare vid Norrån och Lissmaån har under senare tid fungerat otillfredsställande. Under våren beställdes en rejäl översyn av för dessa. Dels installerades nya kondenssäkra skåp och solcellspaneler för att trygga strömförsörjningen till anläggningen. Trots detta har givarna fungerat opålitligt, med databortfall som resultat under vissa perioder. Förbundet har efterfrågat en sammanställning om ytterligare åtgärder för att trygga säker dataleverans.

Givaren vid Follbrinksströmmen har fungerat utan anmärkning, och levererat viktig data om mycket kraftiga och abrupta flödesvariationer under hösten till följd av kraftverksdriften.

Ågestagivaren i Norrån med moderniserad strömförsörjning. Foto Michael Wzdulski

Elfiske i Tyresån

Under sommaren genomförde Sportfiskarna en större elfiskeinsats i Tyresån, på uppdrag av förbundet. Antalet lokaler i uppdraget uppgick till nitton stycken, varav tre föll bort på grund av låga vattennivåer eller olämpligt djup. De vattendrag som elfiskades var Fullerstaån, Ådranbäcken,

Norrån, Orlångså, Lissmaån, Orhemsbäcken, Gammelström, Grändalsbäcken, Forsån, Nyfors och Follbrinksströmmen. Elfiskeresultatet från Follbrinksströmmen kom att utgöra ett aktuellt och viktigt underlag för produktionsmodellen som togs fram åt förbundet. Denna lokal var för övrigt den enda som blev högt klassad i uppdraget. Resultaten visar att det finns ett stort åtgärdsbehov runtom i våra vattendrag, som till stor del är fysiskt påverkade på flera sätt. Tyresåns strömmande vatten är relativt få, men mycket viktiga för de fiskar som förekommer i avrinningsområdet. Biotopvårdsåtgärder som optimerar vattendragens lek- och uppväxtförhållanden behöver prioriteras av kommunerna, liksom åtgärder för att återskapa vandringsmöjligheter till, och inom avrinningsområdet.

Elfiske i Forsån, en lokal som höll både vitfisk och rovfisk. Foto Michael Wzdulski

C. Remisser

Under 2017 har Tyresåns vattenvårdsförbund valt att svara på tre remisser:

1. Haninge kommun - Klimat- och miljöpolitiskt program KS 2016/580
2. Stockholm stad - Ansökan om tillstånd för vattenverksamhet i samband med utvecklingen av Ågesta konstsnöspår, Ågesta friluftsområde
3. Haninge kommun - Stadsutvecklingsplan – En fördjupning av översiktsplanen. Granskningsversion 2017-08-30

Vidare har miljö- och energidepartementet remitterat en promemoria med förslag på ny lagstiftning om vattenkraft och Sveriges genomförande av EU:s vattendirektiv. Syftet med förslaget är att systematiskt införa moderna miljövillkor för vattenkraften. Förslaget är aviserat att träda i kraft 1:a mars 2018.

D. Information

Facebook

Tyresåns facebook sida (www.facebook.com/tyresansvfvf) hade i slutet av 2017 186 st. Likes, en ökning med drygt 50 procent från föregående år. Facebook är ett enkelt sätt för förbundet kommunicera pågående åtgärder, kabla ut nyheter med anknytning till Tyresån samt lägga ut bilder som manar till besök i Tyresån. 2017 statusuppdaterades facebooksidan 50 gånger. Den statusuppdatering som blev mest viral var den om elfisket i Tyresån från 18 augusti. Inlägget gillades 36 gånger, delades tre gånger och nådde 4460 personer. I genomsnitt når Tyresåns inlägg 849 personer. Näst störst spridning fick filmen "Öringlek i Tyresån", som nådde 3279 personer. En framgångsfaktor för 2017 års virala inlägg tycks vara ämnet fisk och att inläggen delas av förbundets medlemmar och samverkanspartners.

Webben

Tyresåns webbsida (www.tyresan.se) uppdateras löpande med resultat från förbundets arbete, styrelsehandlingar och centrala styrdokument. Webbplatsen visar det senaste innehållet på Tyresåns facebook sida, vilket underlättar förbundets kommunikation på nätet. Tyresåns webb är av äldre snitt och kommer att behöva uppdateras på sikt, dels för att förbättra användarupplevelsen för externa besökare, men också för att underlätta administration av innehållet.

Vimeo

Under 2017 skapade förbundet ett konto på Vimeo (vimeo.com/tyresansvfvf), vilket är en form av filmtjänst på nätet likt Youtube, dock utan reklamslag. Syftet med kanalen är att kunna kommunicera utåtriktat med film och lägga upp intressanta sekvenser med anknytning till förbundets arbete. Under året laddades tre filmer upp; Gissa vattnet, Öringlek i Tyresån samt Tyresåns utlopp 2,4 m³/s.

Tyresån i media

SVT gjorde ett reportage (<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/vattenkraft>) i augusti i samband med elfiskeinventeringen i Nyfors. Med inslaget fick projektledaren möjlighet att prata om arbetet för fria vandringsvägar i Tyresån och behovet av konkreta åtgärder.

Skärmdump från SVT 2017-08-28.

Vid studiebesöket till Nianån var Hudiksvalls tidning på plats för att rapportera om förbundets besök och de åtgärder som Hudiksvalls kommun genomfört. Reportaget är dolt bakom en betalvägg, men finns att ta del av internt, för den som är intresserad.

HT HUDIKSVALLS TIDNING
 ONSDAG 20 september 2017 | Vecka 38 | Nr 288 | Pris 25 kronor
 helhälsingland.se

81 Nyheter Kristensen ska tolka Gärdestad
101 Nyheter Bedrägeri-försök mot kommunen
26 i Släkt:Vänner Små miljö-hjältar på Hästaby

Postnord beskylls för uteblivna brev
 Brev till personer med skyddad identitet skickas till Skatteverket, som sedan skickar dem vidare till den skyddade adressen. Detta sker som regel samma dag som posten når myndigheten och Skatteverket pekar nu ut Postnord som skyldiga till att brev ibland inte når fram.

Nytt och nöje på jaktlinjen
 Ljudig stredhjul har hittat det perfekta gemenskapsgreppet. På Naturcentrum genomförs på lördag följande kurs för att erbjuda en skogspäring, varjagsvakt och till dessutom pågå på skidst.

Kniven - en viktig del av jakten
 Skidst.

Säkerheten främst vid eftersöket
 Skidst.

På besök
 Restaurangen av Nianån har fått stor uppmärksamhet i hela Sverige. På orten ligger ett av de mest kända restaurangerna i Hudiksvall. På orten ligger ett av de mest kända restaurangerna i Hudiksvall. På orten ligger ett av de mest kända restaurangerna i Hudiksvall.

Sex 08-kommuner nyfikna på Nianån
 Restaurangen av Nianån har fått stor uppmärksamhet i hela Sverige. På orten ligger ett av de mest kända restaurangerna i Hudiksvall. På orten ligger ett av de mest kända restaurangerna i Hudiksvall. På orten ligger ett av de mest kända restaurangerna i Hudiksvall.

Lokalmedia var nyfikna på vårt besök. Från Hudiksvalls tidning 2017-09-20.

Externa träffar och konferenser

Under året har projektledaren deltagit på flera externa träffar:

- Havs- och vattenforum i Göteborg, med tema "Från källa till hav", 16-17 maj
- Vattendagarna i Halmstad, med tema " Hållbara vatten – Hur skapar vi en blågrön infrastruktur med bevarad biologisk mångfald", 14-17 november
- Vattenplanering i Norra Östersjöns vattendistrikt, Länsstyrelsen 7 december
- Workshop på tema " Flatens positiva fotavtryck i ett växande Stockholm". KTH i samverkan med Stockholm Resilience Centre, 30 nov

Därtill har projektledaren träffat flera utomstående organisationer och presenterat förbundets arbete:

- Vattendelegationen för Norra Östersjöns vattendistrikt, 22 mars
- Tyresö Fiskevårdsförening, 30 mars
- Miljöberedningen i Huddinge, 23 nov

Utökad bildbank

I juni var projektledaren ute i fält i drygt två veckor för att bekanta sig med avrinningsområdet, besöka åtgärder, sjöar och vattendrag inom Tyresåns avrinningsområde. Det resulterade bland annat i en gedigen bildbank med högupplösta bilder på Tyresåns allra flesta vatten. Bilderna finns tillgängliga på begäran i fullformat och kan användas till kommunernas och förbundets kommunikationsarbete.

E. Administration

Årsredovisning

Årsredovisningen för 2016 godkändes av förbundsstämman 21 april.

Verksamhetsplan

Verksamhetsplan och budget för år 2016 godkändes av förbundsstämman 21 april.

Personalförändringar

Linnéa Sörenby lämnar arbetsgruppen i samband med ny tjänst som dricksvatteningenjör. Huddinge kommun anmäler Anna Avilov samt Kristin Lundblad till arbetsgruppen jämte Tiina Laante som är befintlig arbetsgruppsmedlem sen många år tillbaka. Michael Wzdulskis vikariat övergick under året till en tillsvidareanställning. Förbundet riktar ett stort tack till Linnéa för hennes insats och önskar henne all lycka till i nya tjänsten.

Personalavtal

Under hösten 2017 inleddes förhandlingar mellan förbundet och SVOA med syfte att ta fram ett avtal om den projektledartjänst som köps in av förbundet av Stockholm Vatten och Avfall. Avtalet ska reglera projektledartjänsten på 75 % och trygga arbetsvillkoren för projektledaren. Avtalet ska börja gälla från och med 2019, och bör gå upp för beslut i styrelsen under mars månad 2018. Ordförande Christian Ottosson förhandlar om villkoren på uppdrag av förbundsstyrelsen.

Administration av styrelse- och arbetsgruppsmöten, projektgrupper samt förbundsmöte

Förbundsmötet ägde rum 21 april. Styrelsen höll totalt fem möten under 2017. Styrelsens och arbetsgruppens gemensamma sommarmöte hölls på Lida friluftsgård i Botkyrka 16 juni, där Elna Topac från Botkyrka kommun gjorde en dragning om kommunens arbete för god vattenstatus. Styrelsen passade också på att tacka av Iréne Lundberg för hennes insats som projektledare i förbundet. Därefter gjorde förbundet fältbesök till torvtäkterna uppströms Hacksjön, samt Hacksjöbäcken vilken är en av få sträckor i Tyresån som är påverkat av modernt skogsbruk.

Arbetsgruppen har haft fyra möten. Vid behov har projektledaren kallat delar av arbetsgruppen till ett flertal mindre möten och fältbesök.

Vi tackade av Iréne Lundberg på Lida friluftsgård efter många år i förbundets tjänst, här med ordförande Christian Ottosson. Foto Michael Wzdulski

Styrelsen 2017		
Kommun	Ordinarie ledamot	Ersättare
Botkyrka	Inger Grönberg (Mp)	Lennart Lauberg (M)
Haninge	Margareta Bernhardsson (S)	Arja Kalvas (Mp)
Huddinge	Christian Ottosson (C)	Marica Lindblad (Mp)
Nacka	Bjarne Hansson (L)	Göran Börjesson (Mp)
Stockholm Vatten och Avfall	Mats Lindqvist (Mp)	Lars Svärd (M)
Tyresö	Mats Larsson (L)	Lennart Jönsson (S)

Arbetsgruppen 2017	
Kommun	Tjänsteman
Botkyrka	Dan Arvidsson
Haninge	Linnéa Sörenby
Haninge	Per Tholander
Huddinge	Anna Avilov
Huddinge	Kristin Lundvall
Huddinge	Tiina Laantee
Nacka	Birgitta Held Paulie
Stockholm Stad	Hillevi Virgin
Stockholm Vatten och Avfall	Fred Erlandsson
Tyresö	Göran Bardun
Tyresö	Thomas Lagerwall

F. Ekonomi

Tyresåns bokföring och bokslut hanteras av Mazars SET Revisionsbyrå AB. För verksamhetsåret 2017 granskar lekman Håkan Apelkrona, Stockholm stad, förbundets verksamhet och räkenskaper.

Resultat- och balansrapport

Tyresåns Vattenvårdsförbund 802449-1626	2017-01-01 2017-12-31	
Resultatrapport	170101	160101
	171231	161231
RÖRELSENS INTÄKTER		
Försäljning		
3010 Medlemsavgifter	963 000,00	840 000,00
3740 Öres- och kronutjämning	-0,50	0,00
Summa försäljning	962 999,50 92,77	840 000,00 77,51
Övriga rörelseintäkter		
3980 Erhållna bidrag	50 000,00	50 000,00
3987 Erhållna kommunala bidrag	25 000,00	193 750,00
Summa övriga rörelseintäkter	75 000,00 7,23	243 750,00 22,49
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER	1 037 999,50 100,00	1 083 750,00 100,00
RÖRELSENS KOSTNADER		
BRUTTOVINST		
	1 037 999,50 100,00	1 083 750,00 100,00
Övriga kostnader		
5010 Lokalhyra	-1 500,00	0,00
5410 Förbrukningsinvent	-804,00	0,00
5800 Resekostnader	0,00	-40,00
6070 Representation	-1 850,00	-2 179,73
6150 Trycksaker	0,00	-10 241,00
6540 IT-tjänster	-6 027,00	-3 527,00
6550 Konsultarvoden	-601 314,00	-414 011,00
6560 Serviceavgifter branschorganisationer	-8 662,50	0,00
6570 Bankkostnader	-1 642,50	-909,00
6800 Inhyrd personal	-612 500,00	-450 000,00
6970 Tidningar, tidskrifter/facklitteratur	-275,00	0,00
6980 Föreningsavgifter	-1 100,00	-9 663,00
6990 Övriga externa kostnader	-514,00	0,00
Summa övriga kostnader	-1 236 189,00 -119,09	-890 570,73 -82,17
Arbetskraftskostnader		
7610 Utbildning	-4 650,00	0,00
Summa arbetskraftskostnader	-4 650,00 -0,45	0,00 0,00
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-1 240 839,00 -119,54	-890 570,73 -82,17
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	-202 839,50 -19,54	193 179,27 17,83
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	-202 839,50 -19,54	193 179,27 17,83
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-202 839,50 -19,54	193 179,27 17,83
8999 Årets resultat	-202 839,50 19,54	193 179,27 -17,83

Balansrapport

	IB 170101	Förändring	UB 171231
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
1510 Kundfordringar	265 800,00	-265 800,00	0,00
1790 Övr förutbet kostnader/upplupna intäkter	0,00	20 000,00	20 000,00
1920 Plusgiro	1 631 103,75	-560 815,50	1 070 288,25
Summa omsättningstillgångar	1 896 903,75 100,00	-806 615,50 0,00	1 090 288,25 100,00
SUMMA TILLGÅNGAR	1 896 903,75 100,00	-806 615,50 0,00	1 090 288,25 100,00
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
2067 Balanserad vinst/förlust	-29 263,48	-193 179,27	-222 442,75
2069 Årets resultat	-193 179,27	396 018,77	202 839,50
Summa eget kapital	-222 442,75 11,73	202 839,50 -9,93	-19 603,25 1,80
Kortfristiga skulder			
2440 Leverantörsskulder	-185 711,00	139 527,00	-46 184,00
2990 Uppl kostn/förutbet int	-1 488 750,00	464 249,00	-1 024 501,00
Summa kortfristiga skulder	-1 674 461,00 88,27	603 776,00 9,93	-1 070 685,00 98,20
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-1 896 903,75 100,00	806 615,50 0,00	-1 090 288,25 100,00

Verksamhetsberättelsen godkänns. Eget kapital på 19 603 kr överförs till nästa års räkning.

Styrelsen för Tyresåns Vattenvårdsförbund

Christian Ottosson, ordförande
Huddinge kommun

Mats Lindqvist, vice ordförande
Stockholm stad

Mats Lindblom
Tyresö kommun

Margareta Bernhardsson
Haninge kommun

Inger Grönberg
Botkyrka kommun

Bjarne Hansson
Nacka kommun

REVISIONSBERÄTTELSE

för

Tyresåns vattenvårdsförbund

Undertecknad av Tyresåns vattenvårdsförbund vald revisor får efter avslutad revision avlämna följande berättelse.

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning av Tyresåns vattenvårdsförbund för verksamheten 2017-01-01 till och med 2017-12-31.

Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingar och förvaltningen.

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige.

Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mitt uttalande nedan.

Årsredovisningen ger en rättvisande bild av vattenvårdsförbundets resultat och ställning.

Styrelsen och dess ledamöter har enligt min bedömning inte handlat i strid med vattenvårdsförbundets stadgar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag att vattenvårdsförbundet beslutar *att*

- balans och resultaträkning fastställs samt
- ansvarsfrihet beviljas styrelsen och dess ledamöter för verksamheten 2017-01-01 till och med 2017-12-31.

Stockholm 9 februari 2018

Håkan Apelkrona

VERKSAMHETSPLAN 2019-2021

Tyresåns vattenvårdsförbund

Omslagsbild: Vattenblänk vid Kvarnsjön-Lissma
Omslag foto: Michael Wzdulski
Verksamhetsplaneringen författad av: Michael Wzdulski
Version: 2018-03-01

Innehåll

Inledning.....	1
Verksamhet för 2019.....	1
A. Åtgärdsarbete.....	1
B. Miljöövervakning.....	1
Basprogrammet för vattenkemi i sjöarna	1
Provtagning av vattenkemi i Tyresåns utlopp	1
Provtagning av kiselalger i Tyresåns utlopp	1
Vattenföringsmätningar	2
Övrig miljöövervakning i Tyresån	2
C. Information.....	2
Webbsidan.....	2
Facebook	2
Vimeo	2
Trycksaker.....	2
D. Administrativa uppgifter	2
Årsredovisning av verksamheten och förbundets räkenskaper.....	2
Verksamhetsplan.....	3
Årlig uppföljning av miljön i Tyresån	3
Administration av arbetsgrupp och styrelse	3
Ekonomi.....	3
Remissyttranden	3
Administration av webben	3
Preliminär verksamhet för 2020-2021	3
A. Åtgärdsarbete.....	3
B. Miljöövervakning.....	3
C. Information.....	3
D. Administrativa uppgifter	4
Verksamhet och budget 2019-2021	4

Inledning

Tyresåns vattenvårdsförbund arbetar efter det övergripande målet att Tyresåns höga naturvärden ska bevaras och utvecklas även med en växande befolkning och verksamhet inom avrinningsområdet.

Verksamhetsplanen innehåller en presentation av planerad verksamhet under året 2019 samt en preliminär översikt av verksamhet och budget för de nästföljande två åren. Den ekonomiska fördelningen mellan olika projekt och arbetsuppgifter framgår av budgetförslag längst bak i dokumentet.

Mer information om förbundets verksamhet och styrdokument finns på www.tyresan.se.

Verksamhet för 2019

A. Åtgärdsarbete

Under 2019 är Tyresåns utlopp en fortsatt prioriterad fråga för förbundet. Förbundets målsättning är att ambitiösa åtgärder som uppfyller vattenförvaltningens och förbundets mål om god vattenstatus ska komma till stånd så snart som möjligt. Projektledaren kommer delta i åtgärdsplanering där det är möjligt och stötta medlemmarna i implementeringen av Tyresåns och Vattenmyndighets åtgärdsprogram. Det kan vara aktuellt att förbundet finansierar en utåtriktad informationsinsats om fria vandringsvägar i Tyresåns utlopp om åtgärdsarbetet påbörjats.

B. Miljöövervakning

Basprogrammet för vattenkemi i sjöarna

Basprogrammet för vattenkemi är en löpande samverkan mellan förbundet och länsstyrelsen. I basprogrammet genomförs synoptisk (samtidig) provtagning i ytvatten i augusti månad med hjälp av helikopter, sjöflyg eller båt där flygtillstånd ej medges. De allra flesta sjöar i Tyresån provtas i basprogrammet, även mindre sjöar som inte omfattas av bindande miljökvalitetsnormer. Syftet med provtagningen är att se långsiktiga förändringar av vattenkvalitet, bland annat näringshalt och siktdjup. Länsstyrelsen upphandlar uppdraget åt flera beställare, varpå Tyresån gör avrop på uppdraget.

Provtagning av vattenkemi i Tyresåns utlopp

Länsstyrelsen tar prov av vattenkemi en gång i månaden i Tyresåns utlopp sedan 1998. Provtagningen ger underlag för att räkna ut mängd transporterade näringsämnen från Tyresån till Östersjön och för att följa upp ekologisk status. Förbundet står sedan år 2011 för analyskostnaderna. Uppdraget genomförs löpande.

Provtagning av kiselalger i Tyresåns utlopp

Som ett komplement till provtagningen av vattenkemi i utloppet utförs en årlig undersökning av kiselalger. Kiselalger är en bra indikator för yttre miljöpåverkan som t.ex. miljögifter och tungmetaller. Länsstyrelsen utför och bekostar provtagningen som en del av ett länstäckande program. Resultatet från provtagningen tillgängliggörs på Tyresåns webbsida.

Vattenföringsmätningar

Tyresån ansvarar för fyra flödesgivare i avrinningsområdet; Balingsholm, Norrån, Lissmån samt Follbrinksströmmen. Förbundet behöver säkerställa att den egenfinansierade miljöövervakningen av flöden fungerar som avsett. Data från flödesmätningar ska bland annat förbättra SMHI:s modellering och prognoser av flöden samt användas i beräkningar av näringsflöden. Det kan vara aktuellt att se över befintligt avtal med Norconsult, alternativt byta leverantör, på grund av brister i funktion och dataleverans.

Övrig miljöövervakning i Tyresån

Förbundet kommer under 2018 att träffa länsstyrelsen för att se om det finns förutsättningar att samverka kring övervakningen av Tyresåns fyra grundvattenförekomster, som det idag saknas mycket kunskap om. En gemensam insats kan eventuellt påbörjas under 2019.

Det kan bli aktuellt att upphandla ett uppdrag om miljögifter i sjöar, med syfte att skaffa underlag för klassificering av kemisk status. En möjlig metod för att undersöka detta är att analysera halter av miljögifter i fisk.

C. Information

Webbsidan

Förbundets webbsida är i första hand en kunskapsbank för Tyresåns medlemmar och allmänheten. Där tillgängliggörs exempelvis resultaten från förbundets miljöövervakning, utredningar och handlingar om förbundets verksamhet i övrigt. En ny webbsida kan komma att upphandlas på sikt, för att underlätta administration och öka användarvänligheten för sidans besökare.

www.tyresan.se

Facebook

Förbundets facebookside är fortsatt central för förbundets utåtriktade kommunikation. De statusuppdateringar som görs är också synliga på förbundets webbsida.

www.facebook.com/tyresansvfv

Vimeo

Vimeo är ett komplement till facebooksidan som möjliggör för förbundet att lägga upp intressanta sekvenser med anknytning till verksamheten.

www.vimeo.com/tyresansvfv

Trycksaker

Tyresåns trycksaker hålls uppdaterade med relevant information och data.

D. Administrativa uppgifter

Årsredovisning av verksamheten och förbundets räkenskaper

En redovisning av föregående års verksamhets med ekonomisk uppföljning sammanställs i enlighet med förbundets stadgar.

Verksamhetsplan

Inför förbundsstämman tas en verksamhetsplan fram i samråd med förbundets styrelse och arbetsgrupp.

Årlig uppföljning av miljön i Tyresån

I samråd med arbetsgruppen tas data fram för att följa upp förbundets tio miljömål. Uppföljningen sammanställs och redogörs på förbundets årsstämma. Uppföljningen kommer också tillgängliggöras på webben.

Administration av arbetsgrupp och styrelse

Projektledaren är fortsatt sammankallande för styrelsens och arbetsgruppens möten.

Ekonomi

Förbundets ekonomi förvaltas av styrelsen. Projektledaren tar fram budget och sköter den vardagliga ekonomin löpande. Bokföringen sköts kvartalsvis av tredje part. Styrelsens ordförande och projektledaren tecknar firman.

Remissyttranden

Förbundet bjuds in till samråd på löpande basis. Projektledaren samordnar yttranden där förbundets intressen behöver bevakas.

Administration av webben

Webbsidan uppdateras löpande med förbundets miljöövervakning, styrdokument, protokoll och bilder.

Preliminär verksamhet för 2020-2021

A. Åtgärdsarbete

- Verka för att förbundets åtgärdsprogram blir utfört
- Verka för åtgärder för fria vandringsvägar i Tyresåns utlopp
- Bidra och medverka i arbetet med de lokala åtgärdsprogrammen
- Samverka och stötta medlemskommunerna kring åtgärdsplanering och dagvattenanknutna frågor

B. Miljöövervakning

- Basprogrammet för vattenkemi i sjöarna
- Provtagning av vattenkemi i Tyresåns utlopp
- Provtagning av kiselalger i Tyresåns utlopp
- Vattenföringsmätningar i Tyresån
- Övriga miljöövervakningsinsatser

C. Information

- Administrera webbsidan, Facebook och Vimeo
- Hålla Tyresåns trycksaker uppdaterade

D. Administrativa uppgifter

- Redovisa föregående års verksamhet och förbundets räkenskaper
- Ta fram verksamhetsplan och budgetförslag
- Sammanställa årlig uppföljning av miljön i Tyresån
- Administrera arbetsgrupp och styrelse
- Förvalta förbundets dagliga ekonomi
- Svara remisser och samråd
- Administrera webben

Verksamhet och budget 2019-2021

Arbetsuppgift	2019	2020	2021	Projektledarens arbetstid i procent per område	Kommunernas arbetstid årligen (timmar)*
A. Miljöövervakning och åtgärdsarbete					0
1. Åtgärdsunderlag	100 000	100 000	100 000		24
2. Miljöövervakning					0
2a. Basprogrammet för vattenkemi	90 000	90 000	90 000		0
2b. Vattenkemi Tyresåns utlopp	20 000	20 000	20 000		0
2c. Undersökning av kiselalger i Tyresåns utlopp	10 000	10 000	10 000		0
2d. Mätningar av vattenföring	70 000	70 000	70 000		8
2e. VeAinfo abonemang - bearbetning av mätdata	25 000	25 000	25 000		0
2f. Övrig miljöövervakning	100 000	100 000	100 000		24
2g. Sammanställa data och leverera till datavärd	-	-	-		0
3. Årlig miljöuppföljning	-	-	-		8
Kostnad kr	415 000	415 000	415 000	60	64
B. Information					0
1. Webbplats och facebookside	5 000	5 000	5 000		0
3. Informationsmaterial (tryckning och uppdatering)	5 000	5 000	5 000		0
4. Samverkan, studiebesök, seminarieverksamhet	20 000	20 000	20 000		16
5. Samverkan med andra aktörer	-	-	-		0
6. Delta på externa träffar och konferenser	10 000	10 000	10 000		0
Kostnad kr	40 000	40 000	40 000	20	16
C. Administration					0
1. Ta fram årsredovisning	-	-	-		4
2. Verksamhetsplanering	-	-	-		8
3. Bokslut, bokföring, bokföringsprogram	20 000	20 000	20 000		0
3. Administration av arbetsgrupp, styrelse och förbundsmöte	5 000	5 000	5 000		80
4. Tid för egna arbetsplatsen och kurser	5 000	5 000	5 000		0
5. Medlemskap Svealands kustvattenvårdsförbund	10 000	10 000	10 000		0
Kostnad kr	40 000	40 000	40 000	20	92
Oförutsedda utgifter	50 000	50 000	50 000		0
Lönekostnad, enligt avtal med SVOA (ex moms)	879 750	879 750	879 750		0
Lönekostnad, enligt avtal med SVOA (ink moms)	1 099 688	1 099 688	1 099 688		0
Totalkostnad kr	1 644 688	1 644 688	1 644 688	100	172

* Gäller de fyra största medlemskommunerna. Antalet uppskattade timmar är per medlem. Kostnaden ingår inte i budgeten för Tyresåns vvf.

Anteckning om fördelningsnyckel och årlig medlemsavgift

Medlemsavgiften för 2019 höjs med drygt 62% jämfört med året 2018. Höjningen beror i huvudsak på att kostnaden för projektledartjänsten ökar. Kostnaden bygger på ett nytt avtal mellan Stockholm Vatten och Avfall och Tyresåns vattenvårdsförbund, vilket tidigare saknats. Ordförande Christian Ottosson har förhandlat om villkoren på styrelsens mandat. Avtalet definierar vad som ingår i den 75% projektledartjänst som förbundet köper av SVOA och det skall även tåla en extern granskning.

Därutöver har den budgeterade kostnaden för åtgärdsunderlag höjts till 100 000 kr, liksom kostnaden för övrig miljöövervakning. Kostnadshöjningen är nödvändig för att säkra förbundets kärnverksamhet, särskilt då vi som allmännyttig ideell förening inte får dra av moms på inköp.

Förslag till nya medlemsavgifter 2019-2021					
Kommun	Avgift 2018	Fördelningstal %	Avgift 2019*	Avgift 2020	Avgift 2021
Stockholm					
Vatten	421 018 kr	41,5%	682 546 kr	682 546 kr	682 546 kr
Huddinge	207 973 kr	20,5%	337 161 kr	337 161 kr	337 161 kr
Haninge	202 900 kr	20,0%	328 938 kr	328 938 kr	328 938 kr
Tyresö	162 320 kr	16,0%	263 150 kr	263 150 kr	263 150 kr
Nacka	10 145 kr	1,0%	16 447 kr	16 447 kr	16 447 kr
Botkyrka	10 145 kr	1,0%	16 447 kr	16 447 kr	16 447 kr
Summa	1 014 500 kr	100,0%	1 644 688 kr	1 644 688 kr	1 644 688 kr

*Höjning med drygt 62 % jämfört med 2018 års nivå

Anteckning om medlemmarnas val av styrelseledamöter och ersättare för dessa

Styrelsen 2018		
Kommun	Ordinarie ledamot	Ersättare
Stockholm Vatten och Avfall	Mats Lindqvist (Mp)	Lars Svärd (M)
Huddinge	Christian Ottosson (C)	Marica Lindblad (Mp)
Haninge	Margareta Bernhardsson (S)	Arja Kalvas (Mp)
Tyresö	Mats Lindblom (L)	Lennart Jönsson (S)
Botkyrka	Inger Grönberg (Mp)	Lennart Lauberg (M)
Nacka	Bjarne Hansson (L)	Göran Börjesson (Mp)

Val av ordförande och vice ordförande för tiden mellan förbundsmötena år 2018 och 2019

Enligt stadgarna § 11 bör ordförandeskapet växla mellan de fyra större kommunerna i ordningen Haninge, Huddinge, Stockholm och Tyresö. Posten som vice ordförande cirkulerar i ordningen Huddinge, Stockholm, Tyresö och Haninge.

Förslag till ordförande: Mats Lindqvist, Stockholm Vatten och Avfall

Förslag till vice ordförande: Mats Lindblom, Tyresö

Anteckning om val av en revisor och ersättare för denna för tiden från ordinarie förbundsmöte intill slutet av påföljande års ordinarie förbundsmöte

Val av revisor och ersättare fram till förbundsmötet år 2018

Enligt stadgarna § 13 bör ansvaret att utse lekmannarevisor och ersättare för denna växla mellan de större kommunerna i följande ordning: Stockholm, Tyresö, Haninge och Huddinge. Revision för verksamhetsåret 2018 ska göras av revisorer från Tyresö.

Tyresö kommuns förslag till revisor: Claes-Göran Enman (S)

Tyresö kommuns förslag till revisorns ersättare: Bengt Verlestam (M)

Inriktningsbeslut om fria vandringsvägar i Tyresåns utlopp

Förbundets stämma beslutar att:

1. Tyresö kommun snarast bör avsluta vattenverksamheten i Nyfors och ansöka om tillstånd att återställa Tyresö-Flatens utlopp. Utloppet bör återställas med utgångspunkt i utredningen "Fritt fram i Tyresån" och ske i samråd med Tyresåns vattenvårdsförbund.
2. Tyresö kommun om möjligt förvärvar vattenkraftverksamheten i Uddby med syfte att avsluta den. Kommunen bör därefter ansöka om tillstånd att återställa Tyresåns utlopp med utgångspunkt i utredningen "Fritt fram i Tyresån". Åtgärden sker i samråd med Tyresåns vattenvårdsförbund.
3. Länsstyrelsen i Stockholm bör vidta rättsliga åtgärder om ett förvärv av kraftverket ej är möjligt, med syfte att avsluta vattenkraftverksamheten och återställa Tyresåns utlopp. Åtgärden sker i samverkan med Tyresö kommun och Tyresåns vattenvårdsförbund.

Bakgrund

Tyresåns vattenvårdsförbund bygger på ett långvarigt samarbete mellan de sex kommunerna i Tyresåns avrinningsområde, vilket är det största huvudavrinningsområdet i Stockholms län om cirka 220 km². Kommunerna förvaltar ett trettiotal gemensamma sjöar och lika många vattendrag. Förbundets verksamhet bygger på att ta fram kunskap och åtgärdsförslag för våra gemensamma vatten, samt övervakning av vattnets tillstånd. De sex kommunerna i förbundet har arbetat utifrån ett avrinningsområdesperspektiv långt innan vattenförvaltningen ställde krav på detta, och vi representerar vattenvårdsintresset för de drygt 200 000 invånarna i avrinningsområdet, som också hyser en nationalpark, flertalet naturreservat och Natura 2000-områden i en storstadnära miljö. Förbundet arbetar efter ett antal gemensamma fastställda mål, bland annat vattenförvaltningens mål om god ekologisk status, men också fria vandringsvägar, naturliga bäckar och åar, samt att andelen skyddad natur ska öka.

För att nå vattenförvaltningens krav på god vattenstatus i Tyresåns utlopp har förbundet tagit initiativ till utredningen "Fritt fram i Tyresån". Den visar på vattenförekomstens åtgärdsbehov avseende hydromorfologi och redogör för ett antal åtgärder och alternativ som är nödvändiga för att nå miljökvalitetsnormen God ekologisk status. Utredningen har skickats ut på remiss till ett stort antal berörda aktörer runt om i Tyresån, med syfte att samla in synpunkter i ett tidigt stadium. Förbundet har därtill utrett de juridiska förutsättningarna för kraftverkets verksamhet på kommunens mark vid Tyresåns naturliga utlopp, samt tagit fram en utredning av den förväntade miljönyttan för de två huvudalternativen, en s.k. produktionsmodell.

"Fritt fram i Tyresån" föreslår åtgärder vid Nyfors där Tyresö kommun äger dammanläggningar, samt vid Tyresåns utlopp där kraftverksamhet bedrivs i privat regi på kommunens mark på oklar juridisk grund. Kraftverket i Uddby är ett av länets två småskaliga vattenkraftverk. Det har en mycket begränsad produktion men blockerar effektivt möjligheten för fisk och andra arter att vandra mellan Kalvfjärden och Tyresån. Verksamheten har ett

äldre tillstånd meddelat enligt 1983 års vattenlag. Tillståndet är beviljat med bristfälliga villkor och undermålig miljöhänsyn avseende minimitappning och reglering till dokumenterad nackdel för de arter som är beroende av strömmande vatten i Tyresåns utlopp.

Efter remitteringen av "Fritt fram i Tyresån" har förbundet varit i dialog med kommunledningen i Tyresö, Länsstyrelsen i Stockholm och Uddby kraft AB. Förbundet anser att kraftverksamheten bör förvärfvas med primärt syfte att avsluta den och att en återställning av Tyresåns utlopp påbörjas. För åtgärden råder en samsyn bland kommunernas förbundsrepresentanter, och Tyresö kommun har med ett ordförandebeslut (Dnr 2018/KS 0065 90, 22 februari 2018) beslutat att inleda en process att inköpa Uddby kraft AB och arbeta vidare med åtgärdsförslagen i "Fritt fram i Tyresån".

Produktionsmodellen visar att en återställning skapar de bästa lokala effekterna i utloppet, och de bästa förutsättningarna för en möjlig återetablering av havsvandrande arter i Tyresåns sjösystem. En avslutad kraftverksamhet genererar därtill större miljönytta till en mindre åtgärds kostnad än en miljöanpassning av fortsatt drift. En återställning av utloppet bidrar i högre utsträckning till att nå det nationella miljömålet om Levande sjöar och vattendrag än en miljöanpassning av verksamheten. Nyttan av enbart en miljöanpassning av kraftverksamheten är särskilt tveksam i Tyresåns utlopp, då det är cirka fem kilometer vattenvägen mellan Tyresåns naturliga utlopp och kraftverkets utlopp, där huvuddelen fisk samlas p.g.a. det dominerande vattenflödet från kraftverket till Kalvfjärden.

En avslutad drift ligger i linje med HaV:s och Energimyndighetens strategi för åtgärder i vattenkraften. Strategin prioriterar den storskaliga vattenkraften och regleringsförmågan framför den småskaliga vattenkraften, där det anses mer angeläget att prioritera naturvårdande åtgärder som når vattendirektivets krav på god vattenstatus.

Med en avslutad drift finns stor potential att lyfta fram och tillgängliggöra de äldre kulturmiljöer som ligger i anslutning till kraftverket och de dämmande sektioner som behöver åtgärdas. Förbundet anser att åtgärderna kan genomföras samtidigt som viktiga kulturhistoriska samband i Tyresåns nedre lopp stärks.

Utan tvekan skulle åtgärderna gynna regionens attraktionskraft med ett utökat fiske i skärgårdsmiljö, rikare friluftsliv, rekreation och storstadsnära biologisk mångfald i utkanten av Stockholm. Äldre fynd av den utrotningshotade flodpärlmusslan i Tyresåns utlopp tyder på att en återetablering kan vara intressant i samband med en återställning av hydrologin.

Ett liknande framgångsrikt återställningsprojekt i Nianån, Hudiksvalls kommun, byggde på politisk samsyn och samverkan mellan statliga myndigheter och kommunen, två grundläggande framgångsfaktorer för att nå hela vägen fram i denna typ av projekt. De inkomna synpunkterna på utredningen "Fritt fram i Tyresån" visar att det finns starkt stöd hos berörda aktörer att återställa Tyresåns utlopp. Det ligger i avrinningsområdets, kommunernas, och regionens intresse att avveckla verksamheten till fördel för den biologiska mångfalden och möjligheten att nå kravet på god vattenstatus.